

Planter

Vækstregulering i vinterraps i foråret

Vækstregulering anbefales kun i meget kraftigt udviklede marker, og udføres ved begyndende strækning.

Analyse

03. marts 2020

Opdateret 28. januar 2026

Vækstregulering i vinterraps anbefales kun i meget kraftigt udviklede marker, og udføres ved begyndende strækning. Vinterrapsmarkerne har i efteråret 2025 haft middel til høj biomasse, og cirka på niveau med efteråret 2024, men med store variationer fra lav til meget høj biomasse.

Tidlig såning, milde efterår og vintre, højt plantetal (plantetal over 45-50 planter/m²) samt stor kvælstoftilgængelighed i det tidlige forår øger risikoen for lejesæd. I artiklen [Fastsæt kvælstofbehovet til vinterraps ud fra biomassemålinger i efteråret](#) er det forklaret hvordan du via Landmand.dk får adgang til biomasseniveauet på dine egne rapsmarker og det modelberegnete kvælstofbehov for markerne.

Der er forskelle på, hvor kraftigt sorterne vokser. I tabel 1. ses sorterens tendens til lejesæd i Landsforsøg i 2023-2025. Sorternes lejesæd er vurderet på en skala fra 0-10 hvor 10 er helt i leje, men en høj lejesædskarakter kan også dække over at skulpelaget har en kraftig hældning. Bemærk, at ikke alle sorter har været med i forsøg i alle år.

Tabel 1. Vurdering af de dyrkede sorters tendens til lejesæd

Vinterraps	Lejesæd, karakter i Landsforsøg (0-10) ¹			
	2025	2024	2023	Gens.
DK Expansion	-	-	0,1	0,1
Anton	0	0,7	0,2	0,3
Turing	0	1,2	0,1	0,4
Andor	0	1	-	0,5
Ceos	0	1,3	0,1	0,5
KWS Heikos	0	1,5	0	0,5
LG Adeline	0,1	1,3	0,1	0,5
DK Exsteel	0	1,8	0,2	0,7
Credo	0	2,2	0,3	0,8
LG Armada	0	2,5	0	0,8
Maverick	0	1,5	-	0,8
PT315	0,8	1,2	0,3	0,8
KWS Nautilus	0	1,8	-	0,9
KWS Mikados	0	3,5	0,2	1,2
LG Adapt	0	4,3	0,1	1,5
Harvard	-	3,3	0	1,7
Helypse	1,9	4	0,3	2,1

Vinterraps	Lejesæd, karakter i Landsforsøg (0-10) ¹			
	2025	2024	2023	Gens.
LG Academic	0	6,3	0,1	2,1
LG Aviron	2,8	3,7	0,7	2,4
LG Auckland	-	6,2	0,6	3,4

SortInfo 2023-2025.

1) Skala fra 0-10 hvor 10 er helt i leje.

Medtaget i listen er de mest dyrkede sorter i sæsonen 2025/2026, der tilsammen forventes at dække 70-95 procent af marker med vinterraps i Danmark.

Caryx, **Medax Top** og **Architect** er godkendt til vækstregulering af vinterraps om foråret. Indholdet i 0,7 l Caryx svarer til 0,23 l Juventus + mepiquatchlorid, som også indgår i vækstreguleringsmidlet Terpal. Caryx må anvendes både efterår og forår med op til 2 x 0,7 l/ha. Hvis der ikke er brugt Caryx om efteråret må der anvendes op til 1,4 l/ha. Medax Top indeholder mepiquatchlorid og prohexadion-calcium, og ved forårsbehandling må der anvendes op til 1,0 l/ha. I et forsøg i Slesvig-Holsten i 2022 har 1,0 l/ha Caryx (Carax i Tyskland) eller 0,75 l/ha Medax Top + 0,75 l/ha ammoniumsulfatopløsning reduceret afgrødehøjden med henholdsvis 12 og 6 cm i forhold til ubehandlet.

I efteråret 2024 blev Architect godkendt til svampebekæmpelse og vækstregulering, efterår (maksimum 2,0 l/ha) og forår (maksimum 2,0 l/ha). Indholdet i 1,0 l Architect svarer til 0,5 l Medax Top + 0,5 l Comet Pro. Firmaet anbefaler tilsætning af 0,5 l/ha Ammoniumsulfat sammen med 1 l/ha Architect. Anvendes Architect (1 l/ha) til tidlig bekæmpelse af lysbladplet i foråret, og er der samtidigt stort behov for vækstregulering kan der tilsættes 0,15-0,25 l/ha Caryx for at forstærke den vækstregulerende effekt. En reduktion af lejesædkarakteren med cirka 1 karakter på en 10-trinskala kan forventes ved anvendelse af 1 l/ha Architect. I et landsforsøg i 2024 med lys bladplet hvor der blev anvendt 1,0 l/ha Architect, blev lejesædkarakteren nedsat med 1,4 enheder fra 5,8 til 4,4.

Caryx foretrækkes til vækstregulering i foråret, da dette middel har bedst vækstregulerende effekt.

Tidlig og udbredt lejesæd er tabsvoldende. Ved forårsbehandling anbefales anvendelse af Caryx, hvor længdevæksten typisk reduceres med ca. 8-10 cm, så risikoen for lejesæd reduceres. Vækstregulering er dog ingen garanti for, at lejesæd undgås.

Midlet skal anvendes ved begyndende strækningsvækst, som ofte vil være cirka midt i marts. Der anbefales en dosering på 0,5-0,7 l/ha, den højeste dosis i de kraftigste marker. Vinterrapsen skal være i god vækst.

Firmaet angiver, at vækstregulering med Caryx om foråret hæmmer hovedskuddet og stimulerer dannelsen af sideskud, så man får et tykkere skulpelag. Et evt. merudbytte herved vil afspejle sig i merudbytter i forsøgene. Caryx har indgået med forårsbehandling i 30 landsforsøg i 2013-2018, og her blev der kun opnået sikre nettomerudbytter i 3 forsøg (nettomerudbytte 4,2 hkg/ha ved en rapspris på 270 kr./hkg).

Emneord

Vinterraps

Vækstregulering

Publiceret: 03. marts 2020

Opdateret: 28. januar 2026

Vil du vide mere?

Jens Erik Jensen

Chefkonsulent

SEGES Innovation

jnj@seges.dk

+4521717706

Marian Damsgaard Thorsted

Chefkonsulent, Raps og Bælgsæd

SEGES Innovation

mdt@seges.dk

+4524757914

Støttet af

Planteafgiftsfonden

SEGES Innovation P/S	Tlf.	8740 5000
Agro Food Park 15	Fax.	8740 5010
8200 Aarhus N	Email	info@seges.dk